

NATUR

Diskussion

Vilka erfarenheter har du från naturen i Sverige?

Samhällsorientering (Berätta och informera)

Vad innebär allemansrätten?

Vad är tillåtet/förbjudet att plocka och göra i naturen?

Var finns det kolonilotter i din närhet?

Vad är farligt i den svenska naturen? (djur, gå vilse, etc.)

Kulturella jämförelser

Diskutera gruppens erfarenheter av natur i Sverige och från andra länder.

Saknar ni något speciellt från naturen där ni växte upp?

Vilka djur finns i naturen här och i era hemländer?

Många sagoväsen hör hemma i naturen (troll, näcken, etc.). Vilka liknande naturväsen finns i era hemländer?

Studera en karta över Sverige. Hur mycket består av skog, berg och vatten? Jämför med andra länder.

Språkförmåga

Gå ut i naturen. Samla ord som beskriver färger, former, ljud och dofter. Berätta sedan om intrycket eller skriv ner dem.

Ta reda på namnen på de vanligaste svenska blommorna, träden, fåglarna och sädeslagen.

Leta exempel på organiserade naturupplevelser som; kajakpaddling, fisketurer, skidturer, skridskoåkning, gökottor, naturvandringar eller svamputflykter där du bor (sök på nätet eller gå till turistbyrån).

60 % av svenskarna har tillgång till sommarstugor. Man kan också hyra sommarstugor eller fjällstugor. Ta reda på hur man hyr och vad det kostar.

Språklig medvetenhet

Hur gör du och vad säger du när andra inte förstår dig?

Mer fakta & historik finns under Natur på webben: www.ur.se/mittsverige

BOENDE

Diskussion

Diskutera fördelar och nackdelar med att bo i storstad - förort, glesbygd – landsbygd.
Hur lär man bäst känna sina grannar?

Samhällsorientering (Berätta och informera)

Diskutera olika typer av bostäder (hyresrätt, bostadsrätt, radhus, villa, kollektivhus).

Vad händer om man inte betalar hyran i tid?

Vilka möjligheter till bostadslån finns?

Gör en boendekalkyl. Välj mellan olika alternativ och jämför priser:

1:a Östermalm

3:a Alby

Radhus Gnesta

Villa Hofors

Kulturella jämförelser

Jämför likheter och skillnader mellan landsbygd/storstad i olika länder.

Diskutera likheter och skillnader mellan vardagsrum i olika delar av världen.

Språkförmåga

I programmet frågar Roberto om vägen. Gör liknande övningar med vägbeskrivningar.

Skriv en bostadsannons. Försök byta din bostad mot din drömbostad.

Intervjua varandra: Hur ser det ut hemma hos dig, Hur ser din drömbostad ut?

Klipp ut en möbel ur en möbelkatalog eller tidning som du tycker är fin. Beskriv varför du skulle vilja ha den och varför du tycker den är fin.

Språklig medvetenhet

Vilka kan man be om hjälp? Grannar, vänner, arbetskamrater, etc.

Hur uppmuntrar man människor att hjälpa till med språket?

Mer fakta & historik finns under Boende på webben: www.ur.se/mittsverige

KVINNA

Diskussion

Vilka är de viktigaste kvinnofrågorna i Sverige idag?

Diskutera vem gör vad hemma hos er. Hur skulle du vilja att det var?

Diskutera jämställdhetens för- och nackdelar.

Upplever du jämställdhet i Sverige som en möjlighet eller ett hot?

Samhällsorientering (Berätta och informera)

I Sverige har kvinnor och män samma rättigheter och skyldigheter.

Män och Kvinnor har samma rätt till barnen vid en skilsmässa.

Könsstympning är förbjudet enligt lag (sedan 1998).

Kulturella jämförelser

Jämför kvinnors rättigheter i olika delar av världen.

Vad är kvinnoförtryck? (Slöja, mode, raka benen, skönhetsoperationer, etc.).

Vad är det mest omvälvande med att komma till Sverige som kvinna?

Vad är det bästa och sämsta?

Språkförmåga / Diskutera

Vad tycker du är kvinnligt? Vad tycker du om jämställdhet? Intervjua varandra.

Skriv så många svenska ord du kan för kvinna.

Språklig medvetenhet

Hur vill du att den du pratar med ska hjälpa dig med svenskan? Är det okej att bli rättad, att prata extra långsamt och tydligt eller ska personen prata som vanligt?

Mer fakta & historik finns under Kvinna på webben: www.ur.se/mittsverige

FEST

Diskussion

Vilka Svenska traditioner har ni firat eller skulle ni vilja fira?

Samhällsorientering (Berätta och informera)

Typiska Svenska traditioner och fester (Lucia, surströmming, kräftskiva, midsommar, valborg, glögg, smörgåsbord, etc.).

Berätta om vilka traditioner i er närmiljö som är öppna för alla (valborg, midsommar, Lucia, etc.).

Vad betyder "OSA", "Öppet Hus" eller "Knytkalas"?

Hur förväntas man vara klädd på olika slags fester?

Hur klär man sig efter inbjudningskort (kavaj, frack, smoking, cocktail, gala, bal)?

Kulturella jämförelser

Vad skiljer fester och traditioner åt i era olika länder? (I programmet berättar en kvinna om sin vän som tog med sig alla kompisar på ett svenskt bröllop).

Vad finns det för speciella oskrivna regler när man kommer hem till vänner eller grannar, i Sverige och i andra länder? (Gå husesyn, ta av sig skorna, öppet hus, låna ägg, bjuda på kaka, etc.).

Språkförmåga

Skriv en inbjudan och bjud på fest hemma hos dig.

Skriv en kort berättelse om den roligaste eller hemskaste festen du har varit på.

Språklig medvetenhet

Hur många gånger kan man fråga om när man inte förstår vad någon säger?

Kan man till och med be personen skriva en lapp?

Mer fakta & historik finns under Fest på webben: www.ur.se/mittsverige

MAN

Diskussion

Vad är manligt för dig?

Vad finns det för skillnader och likheter i barnuppfostran i Sverige och i andra länder?

På vilka sätt uppfostrar vi pojkar och flickor olika? I tv-programmet säger författaren Stefan Mendel-Enk att pojkar automatiskt ges en sorts makt som flickor inte får. Stämmer det?

I programmet pratas det mycket om manlig makt, men vad innebär det egentligen? De så kallade "4 Härskarteknikerna" pekar på typiska subtila uttryck för manlig makt. En person som utsätts för ett sånt beteende reagerar ofta med skuld- och skamkänslor. Diskutera:

1. Osynliggörande – att inte låtsas eller höra någon
2. Förlöjligande – Nedvärdera genom att göra sig lustig på annans bekostnad
3. Undanhållande av information – Att inte låta andra ta del av information är ett sätt att demonstrera makt
4. Dubbel bestraffning – Vad du än gör så anses det vara fel

Samhällsorientering (Berätta och informera)

Föräldraledighet, pappamånad, delad och gemensam vårdnad.

Likhet inför lagen (skilsmässor, sambolagen, lagen om barnaga, etc.).

Kulturella jämförelser

Hur skiljer sig mansidealen åt i olika länder?

Vilka fördomar om män från olika kulturer finns det?

Vad är det mest omvälvande med att komma till Sverige som man?

Språkförmåga

Skriv tio punkter om hur du tycker en man ska vara.

Skriv ner alla ord du kan för man.

Språklig medvetenhet

I programmet säger Roberto att det är jobbigt att lära sig ett språk för att han känner sig omanlig, förminskad och dum när han inte kan uttrycka sig som han vill. Känner du igen dig? Berätta.

Mer fakta och historik finns under Man på webben: www.ur.se/mittsverige

FRITID

Diskussion

Vad skulle helst vilja göra på din fritid?

Kan man ha för mycket fritid?

Samhällsorientering (Berätta och informera)

Sport- och föreningslivet i Sverige är till stor del byggt på ideellt arbete. Som förälder blir man fotbollsmamma, hockeypappa och deltar aktivt i barnens föreningar. Det kan vara att baka, sälja lotter, stå i caféer eller vara med som lagledare.

Hur gör man om man vill prova på olika sporter? Var kan man hyra skidor eller skridskor där ni bor? Vilka föreningar finns det i närheten?

Hur startar man en förening och vem har rätt till föreningsstöd?

Vad finns det för gratisaktiviteter där ni bor? (Friskis & Svettis i parken, skridskor, etc.).

Kulturella jämförelser

I Sverige är det självklart att åka skridskor, skidor, pulka, simma och cykla.

Vad är likheterna skillnaderna i era hemländer? Varför ser det olika ut?

I Sverige är fritidssysselsättningar en självklarhet. Hur ser det ut i andra delar av världen?

Språkförmåga

Fyll i en ansökan för att starta en förening, anmäla dig till en kurs eller ansöka om föreningsstöd. (Finns på kommunens hemsida eller Ungdomsstyrelsen).

Intervjua varandra om sport- och fritidsintressen.

Språklig medvetenhet

Vilka platser eller fritidssysselsättningar är bra om man vill träffa svenskar och träna svenska?

Mer fakta och historik finns under Fritid på webben: www.ur.se/mittsverige

STUDIER

Diskussion

Diskutera vad som är bra och dåligt med SFI undervisningen.
Hur skulle ni vilja att den fungerade?

Samhällsorientering (Berätta och informera)

Vilka olika sätt kan man studera på? (Folkhögskolor, Komvux, studiecirkelar, universitet, högskolor, Ky, etc.).

Hur fungerar studiebidrag och studielån (CSN)?

Kulturella jämförelser

Vilka möjligheter till studier och hobbykurser finns det i ditt hemland?

Vilka kunskaper har du som du skulle kunna lära ut till andra i en studiecirkel?

Undersök om det är möjligt att starta en sådan cirkel här och nu.

Språkförmåga

Titta i studiekataloger, prata om olika kvällskurser.

Fyll i en ansökningsblankett.

Gör frågesporten på Mitt Sveriges hemsida: www.ur.se/mittsverige

Öva på Nutidsorienteringen på Dagens Nyheters hemsida.

Titta på och prata om högskoleprovets Ordförståelse:

http://www.studera.nu/hprovet/infor_provet/ovningsprov.shtml#

<http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=147&a=329771>

Språklig medvetenhet

Det blir lätt missförstånd när man lär sig ett nytt språk. I tv-programmen har vi valt att kalla missförstånden "Friskt vågat", då är ju hälften vunnet. Diskutera klassens egna "Friskt vågat"- erfarenheter.

Mer fakta och historik under Studier på webben: www.ur.se/mittsverige

KULTUR

Diskussion

Böcker, musik, tavlor, filmer med mera säger något om ett samhälle och dess invånare. Hur speglas kulturen i Sverige? Vad säger den om våra invånare?

Är delaktighet i kultur och kulturlivet ett bra sätt att lära känna ett land och människorna som bor där?

Diskutera vilka böcker, filmer med mera som ni tycker bäst beskriver Sverige och svenskarna.

Beskriv vad som är typisk kultur i andra länder.

Samhällsorientering (Berätta och informera)

I Sverige drivs mycket av kulturen av olika föreningar som ofta får ekonomiskt stöd från kommunen. Vem som helst kan starta en förening och ansöka om bidrag.

Den enda censur som finns i Sverige är Filmcensuren.

Kulturella jämförelser

Berätta om en kulturell företeelse som du gillar och saknar här i Sverige.

Berätta om en ny kulturell företeelse som du mött i Sverige som du tycker om, och som du inte kände till förut.

Presentera dig själv genom kulturen du tycker om: ta med något hemifrån och presentera det (en dikt, musik, en dans, en sång, ett filmklipp, etc.).

Språkförmåga

Översätt din favoritsång eller dikt till svenska.

Berätta varför du tycker om det så mycket och vad den betyder för dig.

Språklig medvetenhet

Hur kan kultur hjälpa dig att lära dig svenska?

Programledaren Roberto lärde sig svenska genom att läsa böcker, teaterchefen Jasenko genom att gå på teater. Är kultur ett bra sätt att öka ordförrådet på och få ett rikare språk?

Mer fakta och historik under Kultur på webben: www.ur.se/mittsverige

RELIGION

Diskussion

På vilket sätt märker man att Sverige är ett kristet land?

Märks det i vardagen att Sverige har religionsfrihet?

Vilka positiva och negativa konsekvenser har ett mångkulturellt samhälle? (Skolor som har ledigt på ramadan, etc.).

Samhällsorientering (Berätta och informera)

Besök en kristen kyrka.

80% av svenskarna tillhör svenska kyrkan och är kristna protestanter.

Svenska kyrkan är skild från staten sedan år 2000. Vad innebär det?

I Sverige finns det 1 300 kvinnliga präster. 1959 blev det lagligt för kvinnor att bli präster.

Berätta om svenska kristna högtider.

Kulturella jämförelser

På vilket sätt är det lättare eller svårare att leva med din tro (eller inte tro) i Sverige jämfört med det land du kommer ifrån.

Jämför likheter och skillnader mellan olika religioner (levnadsregler, kläder, ritualer, högtider, gudar, etc.).

Språkförmåga

Skriv en text om de religiösa värderingar du är uppvuxen med.

Skriv en text om de viktigaste levnadsreglerna som du lever efter.

Språklig medvetenhet

Berätta om religiösa uttryck och ordspråk från din religion (jämför med Bibeln: Vända andra kinden till, Öga för öga, Den som kastar första stenen).

Mer fakta och historik under Religion på webben: www.ur.se/mittsverige

DEMOKRATI

Diskussion

Vilka rättigheter och skyldigheter finns i vår svenska demokrati?

Vilka frågor tycker du är viktigast, hur kan du påverka?

Samhällsorientering (Berätta och informera)

För att demokrati ska fungera måste alla respektera landets lagar, mänskliga rättigheter och allas lika värde. Det gäller både barn, män, kvinnor, sexuell läggning, handikapp, etnisk bakgrund och religionsuppfattning.

Alla har rätt till sin personliga frihet, till sitt privatliv och rätten att fritt uttrycka sin åsikt och få demonstrera.

En grundregel i en demokrati är att alla måste behandlas lika inför lagen.

Ingen ska tvingas avslöja sina politiska åsikter.

I Sverige har vi val vart fjärde år. De som har svenskt medborgarskap får rösta i Riksdags-, Landsting och Kommunalval. De som kommer från ett EU-land, ett nordiskt land eller har haft uppehållstillstånd i tre år får rösta i landstings- och kommunalvalen.

Förvaltningslagen: alla har rätt att få information från myndigheter på ett sådant sätt så att man förstår.

Kulturella jämförelser

Vad är bra och dåligt i den svenska demokratin?

Vad fungerar bättre eller sämre där du kommer ifrån?

Språkförmåga (grupparbete)

Bestäm någonting som ni vill försöka förändra. Vart vänder man sig? Skriv en tidningsinsändare eller ett brev till myndigheterna och klaga på något ni tycker fungerar dåligt. (En dålig lekplats, en mörk gångstig, dålig undervisning på SFI, dåligt bemötande av myndigheter, etc.)

Språklig medvetenhet

Utan språket förstår man inte vilka rättigheter och skyldigheter man har. Diskutera.

Mer fakta och historik under Demokrati på webben: www.ur.se/mittsverige